

CRISCO lokalt netværksmøde 3. oktober 2018

Dagsorden:

1. Det oplevede vi i Strasbourg
2. Sprog – hvor kan der være knaster?
3. Hvordan kan sproget understøtte social sammenhængskraft?
4. Pause med let forplejning
5. Hvad kan vi i fællesskab – i netværket – bidrage med til konferencen i januar?
6. Hvad kan vi ønske os fra de andre lande?
7. Idéer til konferencen og nedsættelse af arbejdsgruppe – der hjælper med planlægning

Ad 1: Det oplevede vi i Strasbourg

Anette Grunnet og Anne Charlotte Petersen fortalte om turens overordnede indhold ud fra vedlagt powerpoint med billeder (Lokalt CRISCO-møde 031018)

Birgitte Rosager Møldrup fortalte om turen ud fra egne og Susanne Clausens og Thomas' Wetches oplevelser. Hun blev suppleret af Susanne og Thomas. Se også vedlagt powerpoint.

Ad 2: Sprog – hvor kan der være knaster?

Oplæg ved Anette Grunnet. Se vedlagte powerpoint (CRISCO-sprog).

Ad 3: Hvordan kan sproget understøtte social sammenhængskraft

Deltagerne arbejdede sammen i 3 grupper. De fik udleveret lyserøde kort faktorer, der influerer på sprogbrugen og blå kort med steder og måder at bruge sproget på. I grupperne trak man henholdsvis ét lyserødt og ét blå kort og skulle ud fra den faktor og det sted/måde at bruge sproget, man havde trukket diskutere mulige barrierer og mulige måder at overkomme dette. Nedenstående er noter fra gruppernes diskussioner.

Gruppe 1:

Deltagere:

Thomas (handicaprådet), Lillan (Biblioteket), Susanne (Broen/Frivilligrådet), Lisbeth (Socialpsykiatrien).

Emne: Hæmmet syn inden for arbejdslivet

Udfordring: Slides i powerpoints der hurtigt gennemgås på fællesmøder – og hvor alt ikke nødvendigvis læses op.

Hjælp: At overskrifter bliver læst op.

Udfordring: Tavler med mål

Hjælp: At kolleger formidler og har det som en fast opgave at varetage formidlingen.

Udfordring: Farvede linjer på hospital som viser, hvor man skal hen.

Hjælp: Røde kors-frivillig, der guider.

Udfordring: Transport med fly og tog. Manglende udkald er en stigende barriere.

Emne: Den situationelle viden i hverdagen

Udfordring: Mor med baby. Grundigt security tjek og alt spredt ud. Umuligt inden for tid at få samlet med baby på armen.

Hjælp: Kvinde med ”mormorviden”. Tog barn og beroligede det via sang.

Udfordring: Usynligt handicap. Giver problemer i forhold til andres opmærksom på behov for hjælp.

Gruppe 2

Deltagere:

Nina (Expat), Catrine (CSV), Susie (Foreningernes hus), Birgitte (Jelling Kirke), Solveig (Sprogcenteret)

Emne: Betydningen af den socio-kulturelle viden inden for arbejdslivet

Udfordring:

Emailkorrespondance, hvor afsender går ud fra at modtager ved, at man vil det bedste. Han/hun kan dog ikke nødvendigvis vide det. Man kan så blive for **formel** i sin kontakt på mail, fordi man er vant til det fra hjemmeliv.

I arbejdslivet kan der være en kodeks som man ikke kender. Der kan være for stramme rammer, så der ikke bliver plads til forskellighed.

Smalltalk kan være svært på et andet sprog og medvirke til misforståelser.

Emne: Begrænset eller hæmmet syn i hverdagen.

Udfordring: Det kan være svært at lære sprog, hvis der ikke mundtligt bliver sat billeder på.

Hjælp: Synstolkning, uanset om det er i hverdagen eller arbejdslivet.

Tip fra Thomas: Prøv at se Matador synstolket – de har været gode til opgaven.

Gruppe 3

Deltagere:

Peer (Vor Frelser Kirke, NGO), Iben og Jens Emil (Integrationsvejledere, Børne- og Familiecenteret), Kasper (Team Succes & Foreningernes Hus, NGO), Amira (Vejle Sprogcenter)

Emne: Betydningen af den situationelle viden inden for fritidslivet.

Udfordring: Om der er regler for, hvem der siger noget (det bør, der være). Man kan komme til at træde på fordomme og bliver dermed mere bevidst om, hvad vores udfordringer er. Bevidstheden er nødvendig – ellers mislykkes projektet. Man skal være sig situationen bevidst. Vide – fra begge sider – at der vil være modstand og kulturelle barrierer og fordomme.

”Hjælp”: Med bevidstheden kan man lære udlændinge dansk via fritidslivet. Effektiv kommunikation bidrager både til sprog, og til at man lærer fritidslivet at kende. Det er essentielt for at mødes på tværs med andre fx unge. Hvis man har en vis portion viden i hver lejr kan det lykkes. Det vil føre til: netværksudvidelse, være integrationsfremmende og minimere fordomme.

Fritidslivet bygger på fælles interesser og kan være udgangspunkt for en fælles forståelse. For eksempel har man fælles madlavning i Vor Frelser Kirke. Det er en aktivitet for unge. Alle forstår madlavning (situationel viden), der er et kontekstuel sprog i en så simpel hverdagsaktivitet, som gør det nemmere at ’turde’ at sige noget, at skabe en sammenhæng i den situation, man er i.

Emne: Tale/mundtlighed i forbindelse med offentlige arrangementer

Problem: Politikerne favner måske ikke borgerne. Det kan virke kedeligt eller uforståeligt og så mister man målgruppen.

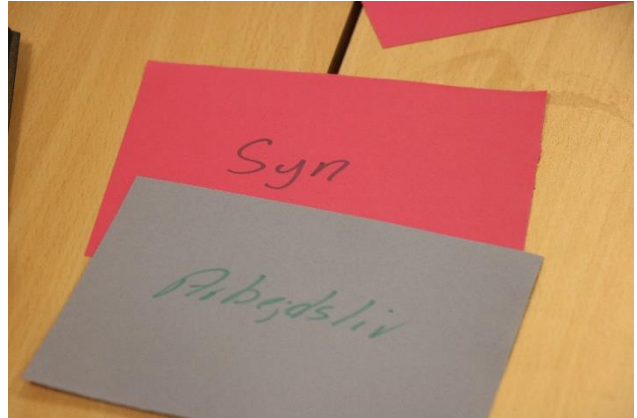
Hjælp: Man SKAL være bevidst om mangfoldighed og budskabet, eller kikser det. Eksempel på god kommunikation: Dronningens nytårstale. Hun favner bredt, selvom hun kan hakke i det og der næsten ingen øjenkontakt er.

Det handler om bevidstheden om sit sprogbrug, hvem taler man for/fra/til og evt. gennem. Kan noget gå tabt i tolkningen. Interferens skal undgås.

Brug de kanaler, der virker (fx Dronningen på live-tv, Rasmus Paludan på Youtube, VIFIN på Facebook).

Den sociale sammenhængskraft skabes der, hvor folk mangler et fællesskab. Man kan byde folk ind i fællesskabet gennem det sociale, give dem det, de efterspørger. Det er effektivt.

Man skal skabe en fælles diskurs.

Ad 5: Hvad kan vi i fællesskab – i netværket – bidrage med til konferencen i januar

Punktet blev først rammesat af Anette og Anne Charlotte (se slide 10 – 13 i powerpoint: Lokalt CRISCO møde 031018). Derefter var der stationer med flipover-papir og tuscher til at skrive med. Alle gik rundt og fik talt sammen og skrevet egne idéer til de forskellige punkter. Nedenfor er noterne fra de forskellige stationer.

Arbejdsformer:

Oplæg (på engelsk) på biblioteket af sprogforsker (der findes nogle kyndige på SDU eller Dansk Sprognævn)
 "Gæt & Grimasser" – kommunikation uden sprog (inklusive løsning af en given opgave).

Sociale aktiviteter:

Skattejagt på børnebiblioteket/Rundering på Biblioteket (folkeoplysning)

Besøg på Guldkrog

Besøg på Kongernes Jelling

VIFIN – sprogbriker og andet virtuelt

Et par af de internationale foreninger i Foreningernes Hus – lade dem holde oplæg om deres erfaringer med sprogbarrierer og hvad de anbefaler.

Gåtur på flegmade og ordfortorv

Indblik i den danske foreningskultur fx Foreningernes Hus

Praktisk:

Catering – Røde Kors Café, Jelling (Charlotte Bakkemand)

Forplejning (Thomas Wetche)

Mohamad, spinderihallerne, Café

Navneskilte inklusive flag

E-mail liste

Frivillige som agerer ”praktisk gris” i forbindelse med oprydning, orientering, et ”turistbureau”, så man sparer de penge

Presse – Maria Søgård Jørgensen, VAF

Spisning privat i mindre grupper – måske hos CRISCO medlemmer)

Fagligt indhold:

At være en ny dansker, når dansk ikke er mit sprog

Nudging – sprog som forfører

Ironi og humor – åbning eller stopklods

Udvikling i at lære sprog fra sig (sprogundervisning)

Foredrag fag-fagligt om total kommunikation. 10% ord => resten

Udvikling i Dk – for mennesker med funktionsnedsættelse – on location (Brejning)

Videoer der kører på repeat på storskærm på fx biblioteket eller andre samlingssteder – om sproglige barrierer og løsninger her på (som vi fx så i dag)

Hvem skal med:

Sundhedsplejere, sprogpædagoger, 2-sproglærere. Sproget starter fra fødsels – vindue 0 - 3 år for læring.

Foreningernes Hus – Vejle

Handicaprådet – Thomas som kontaktperson. Vigtigt med invitation senest 1. december

CSV – Vejle

Vejle byrådspolitikere

Et par relevante politikere

Andre relevante NGO'er

Marit – Fabrikanterne

Anden etniske foreninger

Hvordan tiltrækker vi deltagere:

Vi bruger vores lokale netværk

Få invitationer ud i god tid

Invitationer ud til alle medlemmer i Foreningernes Hus

Vejle Expat Netværk

Facebook gruppe(r)

LinkedIn

Ad 6: Hvad kan vi ønske os fra de andre lande?

Punktet blev afviklet i plenum, hvor alle deltagere bød ind med, hvad de havde af tanker og idéer.

Nedenstående er det forskellige behov og idéer, der kom frem.

Ønske til, hvad de andre skal komme med og give af information:

Hvordan og hvornår lærer man sprog i de andre lande?

- Evt. paneldebat – hvad kan overføres
- Børn og voksne
- Hvordan definerer I sprog
- Hvordan lærer man sprog?

Hvordan vægtes betydningen af sprog?

- Hvordan forholder man sig til sprog – betydningen af sprog i forhold til integration

Vigtigt for at skabe værdi for deltagere i netværket:

- Viden om hvilke organisationer de andre kommer fra. Have kort beskrivelse af organisationerne. Vigtigt for at kunne tale med de andre.
- At man blander sig med de andre lande
- AT der bliver skabt mulighed for videre kontakt
- Noget konkret og overførbart – fx best cases – noget man direkte kan gå hjem og bruge
- Et KORT produkt – fx video, sammenklippet tekst – noget der hurtigt kan give overblik over, hvad der er sket.
- Skabe refleksion – at der tændes et bål, som kan brænde længe
- Mærke at man gør en forskel for deltagerne
- En ramme med tid til refleksion.
- Sætte forskellige sammen hele tiden.
- Tværgående diskussioner
- Form – max 20 minutter pr. oplæg.
- Oplægsholdere, der tør bruge sig selv.
- At formen er afvekslende